

<https://doi.org/10.26565/2786-5312-2026-103-21>
УДК 811.112.2

О. Б. Галицька

докторка філософії (філологія), доцентка, доцентка кафедри німецької філології,
Волинський національний університет імені Лесі Українки.

e-mail: halytska@vnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0677-2071>;

GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=eKxjOX8AAAAJ>;

RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/profile/Olena-Halytska>.

СУЧАСНІ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ОСВІТОЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ

Постановка проблеми (актуальність). У контексті компетентнісного, студентоцентрованого та міждисциплінарно-підходів до організації освітнього процесу актуалізується потреба в модернізації методів викладання у вищій школі. Особливого значення набувають методи, що поєднують теоретичну глибину з практичною спрямованістю, сприяють активній участі здобувачів вищої освіти та розвитку їхнього критично-стратегічного мислення. Попри значну кількість наукових досліджень, проблема практичної імплементації студентоцентрованих методів у викладанні теоретичних дисциплін залишається відкритою.

Метою статті є узагальнення та аналіз власного педагогічного досвіду впровадження сучасних студентоцентрованих методів навчання у процесі викладання нормативних освітніх компонентів «Академічне письмо та риторика» і «Теоретичний курс німецької мови» в межах освітніх програм «Мова і література (німецька). Переклад» та «Мова і література (англійська). Переклад». Методи дослідження: аналіз і синтез науково-методичної літератури, порівняльний аналіз, узагальнення педагогічного досвіду, спостереження за освітнім процесом, описовий та інтерпретаційний методи.

Основні результати дослідження. Представлено класифікацію методів навчання у вищій школі К. Вальтер і Ф. Вальдгерра в контексті студентоцентрованої парадигми освіти. Обґрунтовано ефективність анкетування та освітнього щоденника як засобів виявлення освітніх потреб, очікувань і динаміки навчальних досягнень здобувачів освіти. У дослідженні застосовано метод мозкового штурму, адаптований до лінгвофутурологічної проблематики. Використання методу мозкового штурму сприяє інтеграції теоретичного аналізу глобальних викликів із розвитком мовленнєвих умінь німецькою мовою.

Висновки. Запропонований комплекс студентоцентрованих методів підвищує залученість здобувачів вищої освіти до освітнього процесу, сприяє розвитку критично-стратегічного мислення та формуванню академічної автономії, що підтверджує доцільність їх системного використання у викладанні теоретичних дисциплін.

Ключові слова: метод мозкового штурму, метод навчального щоденника, освітологічний дискурс, студентоцентрований метод, формувальне оцінювання.

Як цитувати: Галицька, О. (2026). Сучасні студентоцентровані методи викладання освітологічного дискурсу. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, 103, 176–182. <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2026-103-21>

In cites: Halytska, O. (2026). Modern student-centered teaching methods of educational science discourse. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Foreign Philology. Methods of Foreign Language Teaching*, 103, 176–182. <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2026-103-21> (in Ukrainian)

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Сучасні трансформаційні освітні процеси у нашому університеті (див. детальніше [2; 4]), зумовлені цифровізацією, глобалізацією та змінами в освітніх парадигмах, актуалізують проблему пошуку ефективних методів викладання теоретичних освітніх компонентів. Особливої уваги потребують курси гуманітарного спрямування, зокрема «Академічне письмо та риторика» і «Теоретичний курс німецької мови», які традиційно вважаються складними для сприйняття здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня через високий рівень абстрактності, значне когнітивне навантаження та потребу в сформованих аналітичних і мовленнєвих умінях. Не дивно, що наші здобувачі освіти неодноразово цікавилися питаннями застосованої методики для нормативних освітніх компонентів «Академічне письмо та риторика» і «Теоретичний курс німецької мови».

Актуальність дослідження. У контексті компетентнісного, студентоцентрованого та міждисциплінарного підходу до освітнього процесу зростає потреба у впровадженні сучасних методів викладання, що поєднують теоретичну глибину з практичною спрямованістю, активною участю саме здобувачів освіти та розвитком критично-стратегічного мислення. Інтерактивні методи, змішане навчання, проблемнозорієнтований підхід, цифрові освітні інструменти та елементи проєктної діяльності створюють умови для підвищення мотивації здобувачів освіти факультету іноземної філології ВНУ імені Лесі Українки й ефективнішого засвоєння складного теоретичного матеріалу.

Короткий аналіз останніх досліджень для виділення не вирішених раніше питань. Проблематику модернізації методів викладання у вищій школі широко презентовано у працях вітчизняних і зарубіжних науковців [5–9], які досліджують питання інтерактивного навчання, змішаних форматів та цифрової дидактики.

Запропонована К. Вальтер і Ф. Вальдгерром класифікація методів навчання у вищій школі [9, с. 3–60] відображає системний підхід до організації освітнього процесу в університеті та охоплює всі ключові етапи освітньої діяльності – від актуалізації попереднього досвіду здобувачів вищої освіти до забезпечення оперативного зворотного зв'язку. Класифікацію наводимо мовою оригіналу:

Methoden zu Veranstaltungsbeginn; Methoden zum Einbringen und Strukturieren des Vorwissens der Studierenden; Methoden zum Erwerb und zur Verteilung neuen Wissens; Diskussionen und ähnliche Methoden; Methoden zur Begleitung der studentischen Selbstlernphasen; Methoden für ein schnelles Feedback.

На увагу заслуговують такі методи викладання у вищій школі [9, с. 3–60]:

– методи для початку навчального заняття: *Vorstellungsrunde, Aufstellung (1): Herkunft, Ball werfen;*

– методи актуалізації та структурування попередніх знань студентів: *Kartenabfrage, Wissenspool, Mindmap, Kugellager oder Raupenschlepper;*

– методи опанування та розподілу нового навчального матеріалу *Kleingruppenarbeit, Sandwich-Methode, Snowballing, Think – Pair – Share, Gruppenpuzzle oder Jigsaw, Textarbeit mit der PQ4R-Methode, Infomarkt, Museumsführung oder Vernissage;*

– дискусійні та споріднені методи: *Murmelgruppe oder Buzz Group, Verschiedene Diskussionsformen, Pro- und Kontra-Diskussion, Podiumsdiskussion, Expertendiskussion, Experteninterview, Aquarium oder Inner Circle;*

– методи супроводу самостійної навчальної діяльності студентів: *HAITI-Übungen: Organisation für einen höheren Wirkungsgrad, Lerntagebuch;*

– методи швидкого зворотного зв'язку: *One-Minute-Paper / Minutenfrage, Blitzlicht.*

Особливу цінність ця класифікація має в контексті студентоцентрованої парадигми освіти. Наведемо пряму цитату:

«*Die häufig gebrauchte Formulierung »The Shift from Teaching to Learning« beinhaltet, dass sich die Lehre zukünftig an den Lernenden orientieren soll.»* [9, с. 5]. Тобто поширене формулювання “The Shift from Teaching to Learning” означає, що в майбутньому освітній процес має бути зорієнтований насамперед на здобувача освіти та його навчання.

У українському науковому просторі простежуємо цікаві дослідження, які висвітлювали інтеграцію традиційних і дистанційних методів навчання, що застосовуються сьогодні в закладах вищої освіти [2; 3; 8].

Презентовано результати реінжинірингових досліджень на прикладі окремо взятої кафедри «Земельного адміністрування та геоінформаційних систем» ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова [8], на якій використовується цифрова платформа моделей знань, що складається з двох компонентів: перший – це взаємопов'язаний набір моделей освітніх компонентів, що розробляються викладачами, а другий компонент – це моделі знань з цих дисциплін, які здобувачі освіти створюють під час навчання. Також створено методики навчання на основі інтегрованого інтелекту.

У дослідженні [3] презентовано результати аналізу українського та закордонного досвіду впровадження моделі перевернутого навчання в систему вищої освіти, наведено переваги та недоліки його застосування, описано труднощі на шляху його впровадження до освітнього процесу. На прикладі підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Інженерія програмного забезпечення» сформовано схему модифікації освітніх функцій, ролей, дій та взаємозв'язків суб'єктів навчання у ході реалізації перевернутого навчання; запропоновано алгоритм реалізації моделі перевернутого навчання для освітніх компонентів зазначеної спеціальності.

Протягом десятиліть мною накопичено чимало практичної мудрості щодо техніки лекційної майстерності, тому у монографії [1] уже зроблено огляд аналізу різновидів інтерактивної лекції, яка і досі, в епоху цифрової трансформації, залишається найпоширенішим методом викладання в нашому університеті.

Метою цієї статті є узагальнення та аналіз власного педагогічного досвіду впровадження сучасних студентоцентризованих методів викладання у процесі навчання теоретичних дисциплін «Академічне письмо та риторика» і «Теоретичний курс німецької мови» в рамках ОПП «Мова і література (німецька). Переклад» та «Мова і література (англійська). Переклад» у ВНУ імені Лесі Українки.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких завдань:

- проаналізувати теоретичні засади сучасних методів викладання в університеті;
- визначити специфіку застосування сучасних студентоцентризованих методів нормативних освітніх компонентів «Академічне письмо та риторика», «Теоретичний курс німецької мови»;
- узагальнити практичний досвід використання сучасних методів освітологічного дискурсу.

Хід розв'язання поставлених завдань у статті передбачає поєднання теоретичного аналізу наукових джерел із узагальненням педагогічної практики та методичних спостережень.

Об'єктом дослідження є освітологічний дискурс. Предметом дослідження є сучасні ефективні методи та прийоми викладання освітніх компонентів «Академічне письмо та риторика» і «Теоретичний курс німецької мови» та особливості їх практичного застосування.

У процесі дослідження використано такі методи: аналіз і синтез науково-методичної літератури, порівняльний аналіз, узагальнення педагогічного досвіду, спостереження за освітнім процесом, описовий та інтерпретаційний методи.

Матеріалом дослідження слугували відповідні освітньо-професійні програми та силабуси, а також рекомендовані науково-методичною радою університету для використання в освітньому процесі електронні курси авторки статті в LMS Moodle ВНУ ім. Лесі Українки «Академічне письмо та риторика» і «Теоретичний курс німецької мови».

2. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Ті, хто шукає «великі» методи навчання, не знайдуть їх у цій статті. Хоча, звісно, використовую під час викладання теоретичних дисциплін також такі методи як проєктна робота, кейс-аналіз, симуляції, навчальні ігри, методика поетапного супроводу (Scaffolding) або проблемнозорієнтоване навчання. У цій статті я свідомо обмежилася описом менших за масштабом, однак ефективних методів, які можна швидко та без ускладнень реалізувати протягом

однієї пари та за допомогою яких можна залучити здобувачів освіти до активної освітньої діяльності на занятті.

Розпочинаю аналіз застосованих методів з методу вхідного діагностичного тесту, який є залюбленим серед здобувачів освіти нашого факультету.

Вхідний (попередній) контроль, тобто діагностика початкового рівня знань здобувачів вищої освіти, застосовую як необхідну передумову для ефективного планування та організації освітнього процесу. Його проведення дає змогу викладачеві визначити вихідні навчальні можливості здобувачів освіти, скоригувати зміст і методи навчання, а також забезпечити досягнення запланованих результатів навчання.

З метою визначення початкового рівня знань слухачів на першому занятті здійснюється експрес-опитування та анкетування, а за потреби – вхідне тестування. Основною метою цих діагностичних заходів є підтвердження актуальності відповідного освітнього компонента, а також формування у здобувачів вищої освіти усвідомлення наявного рівня знань і вмінь та їх можливої недостатності для повноцінного опанування курсу.

Упродовж багатьох років вступні лекції розпочинаю з використання анкет саморефлексії здобувачів вищої освіти. Такі анкети містять запитання-твердження, що корелюють із цілями вивчення відповідного освітнього компонента. Здобувачі вищої освіти здійснюють самооцінювання рівня власних теоретичних знань і вмінь застосовувати їх як на початку вивчення курсу, так і після завершення лекційного циклу. Відповідно, анкета заповнюється двічі — на першому та останньому заняттях, що дає змогу простежити динаміку семестрових досягнень. Окрім цього, використання анкети під час вступної лекції сприяє ознайомленню здобувачів освіти із тематикою змістових модулів, передбачених силабусом.

Додатково на першому занятті проводиться опитування, спрямоване на з'ясування індивідуальних освітніх потреб і запитів здобувачів освіти, зокрема щодо тем, які вони хотіли б опанувати в межах освітнього компонента, найбільш ефективних, на їхню думку, методів навчання, а також питань, які потребують додаткового обговорення. Окрему увагу приділено виявленню очікувань здобувачів вищої освіти від змісту курсу, діяльності викладача, взаємодії в академічній групі та власної навчальної діяльності.

Зосередимо нашу увагу на аналізі методу навчального щоденника (*Lerntagebuch*), з яким я уперше стикнулася під час стажування, організованого Гете-Інститутом Гетінген на тему "*Auffrischung Methodik und Didaktik im DaF-Unterricht*" (м. Гетінген, ФРН, Гете-Інститут Гетінген, 31.07–13.08.2016 р.). У цій статті послуговуюся терміном «освітній щоденник». Спочатку метод освітнього щоденника

використовувала як інструмент формувального оцінювання та розвитку рефлексивної компетентності здобувачів вищої освіти наприкінці заняття з німецької мови як іноземної (*DaF*). Згодом розробила шаблон щоденника для застосування наприкінці лекційних і семінарських занять до теоретичного курсу німецької мови.

Метод освітнього щоденника для здобувачів вищої освіти створює не лише умови для розвитку навичок самооцінювання, усвідомлення власної траєкторії навчання та формування здатності до саморегульованого навчання, а й труднощі для заповнення, хоча я забезпечила уніфіковану структуру щоденника та доступність для кожного здобувача освіти. Водночас обсяг і глибина рефлексивних записів варіювалися залежно від рівня підготовки здобувачів освіти.

Освітній щоденник передбачає коротку письмову рефлексію, у межах якої здобувачі освіти фіксують власні враження від лекційного або семінарського заняття, зокрема визначають аспекти, що виявилися найбільш корисними або цікавими, а також елементи, які викликали труднощі чи залишилися незрозумілими. Окрему увагу приділено формулюванню рекомендацій і побажань щодо змісту, темпу подання матеріалу та застосованих методів навчання, що створює передумови для діалогічної взаємодії між лектором і здобувачами освіти.

Структура освітнього щоденника також включає відкриті запитання, спрямовані на виявлення ключових ідей заняття, фактів або прикладів, які найбільше запам'яталися, а також запитань, що потребують подальшого обговорення чи поглибленого опрацювання. Такий підхід дозволяє не лише зафіксувати рівень розуміння лекційного матеріалу, а й виявити індивідуальні освітні потреби здобувачів вищої освіти.

Отож освітній щоденник у контексті формувального оцінювання виконує діагностичну, коригувальну та мотиваційну функції. Діагностична функція реалізується через виявлення труднощів, прогалин у знаннях і нерозуміння ключових понять, що дозволяє своєчасно визначити зони найближчого розвитку здобувачів освіти. Коригувальна функція полягає в адаптації змісту, методів і темпу навчання відповідно до отриманих рефлексивних даних. Мотиваційна функція забезпечується залученням здобувачів освіти до активного осмислення власних навчальних досягнень і відповідальності за результати навчання.

Інтеграція методу освітнього щоденника в модель формувального оцінювання передбачає його регулярне використання з чітко визначеною структурою рефлексивних запитань. До таких запитань належать: оцінювання корисності навчального матеріалу, визначення найбільш значущих аспектів заняття, формулювання відкритих запитань, а також надання рекомендацій і побажань щодо по-

дальшої організації освітнього процесу. Отримані рефлексивні записи не підлягають традиційному бальному оцінюванню, натомість слугують підґрунтям для надання індивідуального або групового формувального зворотного зв'язку.

Систематичне використання освітнього щоденника наприкінці лекційних та семінарських занять забезпечує викладачеві зворотний зв'язок щодо ефективності організації освітнього процесу, релевантності навчального контенту та доцільності застосованих педагогічних стратегій. Аналіз рефлексивних записів дає змогу своєчасно коригувати навчальні матеріали, уточнювати проблемні аспекти теми та адаптувати освітній компонент до реальних можливостей і очікувань здобувачів вищої освіти.

Таким чином, структура освітнього щоденника передбачає кілька взаємопов'язаних рівнів рефлексії, що охоплюють як оцінювання власної навчальної діяльності, так і аналіз освітнього середовища загалом. Зокрема, рефлексія позитивного досвіду спрямована на усвідомлення успішних аспектів заняття та досягнутих результатів навчання. Критична рефлексія дає змогу виявити труднощі, проблемні моменти та причини незадовільних результатів.

Важливим елементом освітнього щоденника є рефлексія з позиції особистої відповідальності здобувача освіти, яка полягає в аналізі власного внеску в успішність або неуспішність навчальної діяльності. Паралельно здійснюється рефлексія ролі лектора та академічної групи, що дозволяє комплексно оцінити вплив педагогічних і соціальних чинників на результати навчання. Такий багатовимірний підхід сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти цілісного бачення освітнього процесу як спільної діяльності всіх його учасників.

Окремий рівень освітнього щоденника становить трансферна рефлексія, спрямована на визначення змін або стабільних елементів освітнього процесу, необхідних для підвищення ефективності подальшого навчання. Крім того, щоденник виконує партисипативну функцію, оскільки передбачає фіксацію питань і тем, які здобувачі освіти планують обговорити під час індивідуальних навчальних консультацій або колективних обговорень в рамках роботи наукового гуртка «Тонкощі дискурсу в сучасному європейському освітньому просторі» (2015–2026 н. р.).

Отже, метод освітнього щоденника виступає дієвим засобом підвищення якості викладання у вищій школі, поєднуючи функції формувального оцінювання, розвитку рефлексії та забезпечення безперервного педагогічного зворотного зв'язку. Його застосування наприкінці лекційних і семінарських занять сприяє активізації метакогнітивних процесів і підвищенню усвідомленості освітньої діяльності здобувачів освіти.

На завершення публікації проаналізуємо метод мозкового штурму (Brainstorming), який також є застосованим на семінарських заняттях. У межах лінгвофутурологічної теми "Globales Sprachensterben" (глобальне вимирання мов) використовуємо цей метод як інтерактивний дидактичний інструмент колективного генерування ідей, спрямований на осмислення причин, наслідків і можливих шляхів подолання цієї глобальної соціолінгвістичної проблеми. Застосування методу сприяє активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти, розвитку критичного мислення та формуванню дискурсивної компетентності німецькою мовою.

На першому етапі здійснюється постановка проблеми, що передбачає коротке введення в тему мовного вимирання, зокрема окреслення її сутності та масштабу на основі узагальнених статистичних даних, наприклад, інформації про регулярне зникнення мов у глобальному мовному просторі. Проблематизація теми реалізується через відкриті запитання, спрямовані на виявлення можливих причин мовного зникнення, його соціокультурних наслідків і потенційних стратегій збереження мовного різноманіття.

Другий етап передбачає безпосередню генерацію ідей у некрітичному середовищі, що відповідає класичним принципам мозкового штурму. Для візуалізації та структурування пропозицій застосовується метод кластерів: ключове поняття Sprachensterben фіксується в центрі, від якого розгалужуються тематичні підблоки "Ursachen" (причини), "Folgen" (наслідки) та "Lösungen" (рішення), позначені різними кольорами. Додатково може використовуватися метод 6-3-5, у межах якого шість учасників формулюють по три ідеї протягом п'яти хвилин, після чого ідеї послідовно доповнюються іншими учасниками.

На третьому етапі відбувається колективне обговорення та класифікація згенерованих ідей. Схожі пропозиції об'єднуються, визначаються найбільш релевантні та перспективні з огляду на тему заняття, а також здійснюється їх аргументований аналіз у межах семінарської дискусії.

Четвертий етап спрямовано на вироблення практично зорієнтованих рішень. У групах здобувачі вищої освіти формулюють пропозиції щодо збереження мов, зокрема через цифрову документацію мов, їх популяризацію в соціальних мережах або впровадження освітніх програм підтримки мовного різноманіття.

Таким чином, метод мозкового штурму в контексті лінгвофутурологічної проблематики забезпечує поєднання змістового аналізу актуальних глобаль-

них викликів із розвитком мовленнєвих умінь німецькою мовою, стимулює критично-стратегічне мислення та активну участь здобувачів вищої освіти в академічному дискурсі.

3. ВИСНОВКИ

У статті обґрунтовано доцільність використання студентоцентризованих інтерактивних методів навчання у вищій школі як ефективного засобу підвищення якості освітнього процесу та навчальних результатів здобувачів вищої освіти. Особливу увагу приділено формувальному оцінюванню як наскрізному педагогічному підходу, що забезпечує безперервний зворотний зв'язок, підтримує розвиток рефлексивної та метакогнітивної компетентностей і сприяє формуванню навичок саморегульованого навчання.

Показано, що інтеграція освітнього щоденника як інструменту формувального оцінювання дозволяє системно фіксувати семестрові підсумки здобувачів освіти, виявляти труднощі у засвоєнні матеріалу, а також коригувати зміст і методи викладання відповідно до реальних освітніх потреб. Багаторівнева структура рефлексії, яка охоплює позитивний і критичний аналіз навчальної діяльності, оцінювання власного внеску, ролі викладача та академічної групи, а також трансферні й партисипативні аспекти, сприяє формуванню цілісного бачення освітнього процесу як спільної діяльності його учасників.

Доведено, що застосування інтерактивних методів, зокрема мозкового штурму, у межах лінгвофутурологічної тематики забезпечує поєднання змістового аналізу актуальних соціолінгвістичних викликів із розвитком іншомовної комунікативної компетентності, критично-стратегічного мислення та дискурсивних умінь здобувачів вищої освіти. Такі методи активізують пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти, розширюють їхній мовний репертуар і сприяють усвідомленню глобальної відповідальності за збереження мовного різноманіття.

Отже, поєднання формувального оцінювання, структурованої рефлексії та інтерактивних методів навчання відповідає концепції переходу від орієнтації на викладання до орієнтації на навчання та створює методологічні передумови для реалізації студентоцентризованої парадигми у вищій освіті.

Перспективи подальших досліджень. Перспективним є подальше емпіричне вивчення результативності окремих сучасних методів та аналіз можливостей використання цифрових і ШІ-інструментів у викладанні теоретичних освітніх компонентів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Галицька, О. (2024). Сучасна академічна лекція: Quo Vadis. In *Сучасна освіта України: проблеми, досвід, перспективи: монографія* (pp. 258–268). Рига: Baltija Publishing. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-422-1-25>

2. Галицька, О. & Лоцицька, М. (2022). Основні напрями імплементації інформаційно-комунікаційних технологій у процес навчання німецької мови студентів-філологів. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 88(2), 56-73. <https://doi.org/10.33407/itlt.v88i2.4686>
3. Ялова, К., & Яшина, К. (2021). Перевернуте навчання у підготовці здобувачів вищої освіти з інженерії програмного забезпечення. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 83(3), 324-338. <https://doi.org/10.33407/itlt.v83i3.3371>
4. Halytska, O. (2024, October 24-25). *Digitale Transformationsstrategie der Lesja-Ukrainka-Nationaluniversität Wolhynien*, Materials of the BAYHOST-Workshop@Andrassy "Cooperation with Ukraine in the Humanities Multilingualism, digital humanities, digital education, and other topics". Budapest : University Budapest, 18-19.
5. Ifenthaler, D. (2023). Ethische Perspektiven auf künstliche Intelligenz im Kontext der Hochschule. In T. Schmohl, A. Watanabe, K. Schelling (Hrsg.), *Künstliche Intelligenz in der Hochschulbildung. Chancen und Grenzen des KI-gestützten Lernens und Lehrens* (pp. 71-86). Bielefeld: transcript. <https://doi.org/10.14361/9783839457696>
6. Ifenthaler, D. (2025). Bildungsdatenwissenschaft: ein Paradigmenwechsel für die Methodologie der Erziehungswissenschaft? *Erziehungswissenschaft*, 36(70), 35-45. <https://doi.org/10.25656/01:33608>
7. Maschke, S. & Wellnitz, V. (2019). The method of the socio-spatial map for the reconstruction of transformative educational processes in educational contexts. *International journal for research on extended education*, 7(2), 207-215. <https://doi.org/10.25656/01:22895>
8. Meteshkin, K., Pomortseva, O., & Kobzan, S. (2021). Integration of Traditional and Distance Learning Methods in High School. *Information Technologies and Learning Tools*, 83(3), 226-236. <https://doi.org/10.33407/itlt.v83i3.4221>
9. Waldherr, F. & Walter, C. (2013). *didaktisch und praktisch: Ideen und Methoden für die Hochschullehre*. Stuttgart: Schäffer-Poeschel Verlag.

Стаття надійшла до редакції 17.01.2026

Стаття рекомендована до друку 17.03.2026

Стаття опублікована 29.05.2026

Olena Halytska – PhD in Philology, Assoc. Prof., Assoc. Prof. at the Department of German Philology, Lesya Ukrainka Volyn National University; e-mail: halytska@vnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0677-2071>; GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=eKxjOX8AAAAJ>; RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/profile/Olena-Halytska>

MODERN STUDENT-CENTERED TEACHING METHODS OF EDUCATIONAL SCIENCE DISCOURSE

Background and relevance. Within the framework of competency-based, student-centered, and interdisciplinary approaches to higher education, there is a growing need to modernize teaching methods at universities. Particular importance is attributed to instructional practices that combine theoretical depth with practical orientation, foster active student engagement, and promote the development of critical and strategic thinking. Despite extensive scholarly attention to student-centered learning, the issue of its effective implementation in teaching theoretical disciplines remains insufficiently explored.

Purpose. The aim of this article is to analyze and systematize the author's pedagogical experience in implementing contemporary student-centered teaching methods in the instruction of the theoretical courses Academic Writing and Rhetoric and Theoretical Course of the German Language within the degree programs Language and Literature (German). Translation and Language and Literature (English). Translation. Methods. The study employs analysis and synthesis of scholarly and methodological literature, comparative analysis, generalization of pedagogical experience, observation of the educational process, as well as descriptive and interpretative methods.

Results. The article presents the classification of teaching methods in higher education proposed by K. Walter and F. Waldherr within the student-centered educational paradigm. The effectiveness of self-reflection questionnaires and learning journals as tools for identifying students' educational needs, expectations, and learning dynamics is substantiated. In addition, the brainstorming method adapted to linguo-futurological issues is applied. The findings demonstrate that brainstorming facilitates the integration of theoretical analysis of global challenges with the development of German-language communicative skills.

Conclusions. The proposed set of student-centered methods enhances student engagement in the educational process, supports the development of critical and strategic thinking, and contributes to the formation of academic autonomy, thereby confirming the relevance of their systematic use in teaching theoretical disciplines at university level.

Key words: *brainstorming method, educational science discourse, formative assessment, learning journal method, student-centered method.*

REFERENCES

1. Halytska, O. (2024). Suchasna akademichna lektsiia: Quo Vadis **[Modern Academic Lecture: Quo Vadis]**. In *Suchasna osvita Ukrainy: problemy, dosvid, perspektyvy [Modern Education in Ukraine: Challenges, Experience, Prospects: monograph]* (pp. 258–268). Рига: Baltija Publishing. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-422-1-25> (in Ukrainian)
2. Halytska, O. & Lozytska, M. (2022). Osnovni napriamy implementatsii informatsijno-komunikatsijnykh tekhnolohij u protses navchannia nimets'koi movy studentiv-filolohiv [The Main Directions of Information and Communication Technologies Implementation in the Process of Teaching German to Students of Philology]. *Informatsijni tekhnolohii i zasoby navchannia [Information Technologies and Learning Tools]*, 88(2), 56-73. <https://doi.org/10.33407/itlt.v88i2.4686> (in Ukrainian)
3. Yalova, K. & Yashyna, K. (2021). Perevernute navchannia u pidhotovtsi zdobuvachiv vyschoi osvity z inzhenerii prohramnoho zabezpechennia [Flipped Learning for Students in Software Engineering]. *Informatsijni tekhnolohii i zasoby navchannia [Information Technologies and Learning Tools]*, 83(3), 324-338. <https://doi.org/10.33407/itlt.v83i3.3371>. (in Ukrainian)
4. Halytska, O. (2024). *Digitale Transformationsstrategie der Lesja-Ukrajinka-Nationaluniversität Wolhynien [Digital Transformation Strategy of Lesya Ukrainka Volyn National University]*, Materials of the BAYHOST-Workshop@Andrássy "Cooperation with Ukraine in the Humanities Multilingualism, digital humanities, digital education, and other topics" Oct. 24 - Oct. 25. Budapest : University Budapest, 18-19.
5. Ifenthaler, D. (2023). Ethische Perspektiven auf künstliche Intelligenz im Kontext der Hochschule [Ethical perspectives on artificial intelligence in the context of higher education]. In T. Schmohl, A. Watanabe, K. Schelling (Hrsg.), *Künstliche Intelligenz in der Hochschulbildung. Chancen und Grenzen des KI-gestützten Lernens und Lehrens [Artificial intelligence in higher education. Opportunities and limitations of AI-supported learning and teaching]* (pp. 71-86). Bielefeld : transcript. <https://doi.org/10.14361/978383839457696>.
6. Ifenthaler, D. (2025). Bildungsdatenwissenschaft: ein Paradigmenwechsel für die Methodologie der Erziehungswissenschaft? [Educational data science: a paradigm shift for educational science methodology?] *Erziehungswissenschaft [Educational Science]*, 36(70), 35-45. <https://doi.org/10.25656/01:33608>.
7. Maschke, S. & Wellnitz, V. (2019). The method of the socio-spatial map for the reconstruction of transformative educational processes in educational contexts. *International journal for research on extended education*, 7(2), 207-215. <https://doi.org/10.25656/01:22895>.
8. Meteshkin, K., Pomortseva, O., & Kobzan, S. (2021). Integration of Traditional and Distance Learning Methods in High School. *Information Technologies and Learning Tools*, 83(3), 226-236. <https://doi.org/10.33407/itlt.v83i3.4221>
9. Waldherr, F. & Walter, C. (2013). *didaktisch und praktisch: Ideen und Methoden für die Hochschullehre [Didactic and Practical: Ideas and Methods for university teaching]*. Stuttgart: Schäffer-Poeschel Verlag.

The article was received by the editors 17.01.2026

The article was recommended for printing 17.03.2026

The article was published 29.05.2026